

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 29. Quomodo hìc licitum sit vexam redimere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

338 Q. 29. *Quomodo in his & similibus licitum sit vexam redimere.* R. *Constabit ex seqq. §. 1.* Qui habet Jus spirituale in re acquisitum, potest pretio redimere omnem vexam injustam, quâ quis vult, aut probabiliter timetur velle tollere ipsi Jus illud, est communis omnium cum *S. Th. 2.2. q. 100. a. 2. ad 5. Castrop. T. 17. d. 3. P. 20. n. 1. Pirb. L. 5. T. 3. n. 105. Laym. Corr. Lott. Leuren. p. 3. q. 749. n. 1.* unde, inquit *Lefs.* in *Auct. v. Simonia, c. 8.* licitum est pacisci cum vexante de parte fructuum illi danda: Ratio est, quia tum non das pretium pro re spirituali, hanc enim habes, sed pro liberatione ab injuria, quæ est quid temporale & pretio æstimabile; unde & vexans, qui tale pretium recipit pro cessatione ab injuria, non erit Simoniacus, sed tantum injustus, *Suar. de Relig. T. 1. L. 4. c. 50. n. 14.*

339 §. 2. Si quis justè vexetur vel impugnetur circa aliquod Jus spirituale jam in re obtentum, uti si agatur de eo ob delictum privando, Simonia est pretio vexationem redimere, ita *Suar. n. 10. Pirb. n. 107.* aliique cum *Dian. P. 11. T. 6. R. 31.* contra *Pasq.*, qui dicit non fore Simoniam, si redimas ab illo, qui non habet obligationem vexandi, quamvis justè vexet; sed ratio nostra est, quia tum Jus illius non est firmum, sed auferibile, ergo qui tum vexationem redimit, re ipsa emit sibi Jus firmum & ut habendum pro futuro. *Si dicas,* pretium dari directè tantum pro removenda vexa: *Contrà est,* saltem erit Simonia Juris Ecclesiastici, uti docet *Tanc.* apud *Dian. supra,* & dicitur n. 145.

140 §. 3. Si obtinueris Jus spirituale per indubitatum institutionem, & impediaris injustè à capienda possessione, licebit tibi pretio vexam redimere; videtur esse *S. Th. supra,* *Postquam Jus alicui jam acquisitum est, licet per pecuniâ injusta impedimenta*
remu-

removere: Id absolutè docent *Rodriq. Vega, Arrag, Suar. n. 31. Castrop. n. 3. Diana P. 5. Tract. 14. R. 3. Rayn. L. 2. S. 1. c. 2. n. 37. Pirh. n. 111. contra Lott. Garc. Corr.* Ratio est, quia possessio non est spiritualis, nisi ratione tituli seu Juris, cui annexa est, ergo acquisito titulo & Jure, pretium non datur pro aliquo spirituali, sed tantùm ad tollendum injustum impedimentum possessionis, quæ illi titulo debita est, & consistit in aliquo facto merè temporali, sicuti si haberes Jus acquisitum decimandi, posses dare pretium pro obtinendis actu Decimis, ut sic in actum temporalem possessionis venires, nisi Ecclesia hoc specialiter vetuisset ob alias causas, v. g. ne laicis detur occasio avaritiæ vel injustitiæ.

§. 4. Si necdum indubitatè & pacificè obtentum fit Jus, sed alius etiam habeat Jus probabile, uti si duo acceperint collationem, institutionem, possessionem, Simonia est dare pretium pro Jure tibi firmiter & sinè controversia acquirendo; aut etiam, si necdum acceperis, pro accipienda possessione, ita *Suar. Castrop. Lefs. c. 5. Pirh. Leur. n. 5. Sylv. P. 1. v. Beneficium, c. 2. contra Pasq. apud Dian. P. 11. T. 6. R. 31.* Ratio est, quia tum datur pretium, non pro nuda possessione, sed simul pro Jure necdum plenè acquisito; sed neque est redemptio vexæ injustæ, cum enim alter habeat Jus probabile, non vexat injustè, dare autem pro redimenda vexa justa est simoniacum.

§. 5. Simonia est, si des pecuniam aut etiam aliud beneficium, ut alii competitores desistant Jus suum prosequi in hoc beneficio, aut ut non opponant causas seu justas prætensiones: Ratio jam data est, quia redimis vexationem justam, parâsque directè tibi viam ad beneficium

per

per pecuniam, aut per permutationem beneficii, hoc autem est simoniacum, ita *S. Tb. Suar. Less. Barb. Castrop. supra. Beia P. 2. Cas. 3. Engel L. 5. T. 3. n. 31. Raynaud. n. 38. contra Pasq.*, qui insuper dicit non esse Simoniam dare pecuniam alicui, ne in electione opponat exceptionem, quam jure potest opponere; item non esse, si det concurrenti, ut à concursu desistat; item ne concurrat in hac electione, & tu non concurras cum illo in sequente; item si det, quamvis Jus ad possessionem sit dubium; sed alii cum *Diana supra* rectè dicunt omnes opinioniones illas veluti singulares & contra communem, nullo modo esse admittendas: est item contra *J. Pontium apud Dia. R. 7.*, qui putat non esse Simoniam litem redimere, si Jus sit litigiosum, eò quòd intentio sit evitare majores expensas litis per minus pretium, quod datur, & licere denis nummis redimere jacturam centenorum; sed tenenda est sententia prima, secundum dicenda *n. 145: & Moya T. 6. d. 4. q. 7. n. 15.* rectè dicit sententiam illam *Pontii* esse contra omnes, uti est etiam altera, quâ dicit aliquem, qui habet possessionem beneficii, posse accepto pretio hoc relinquere alteri, qui aliàs lite quæsiturus est, nullam enim in eis sententiis probabilitatem invenio.

§. 6. Si tantum habeas Jus ad rem, v. g. si sis præsentatus, sed necdum habeas Institutionem; item si sis electus, sed necdum habeas Confirmationem, est Simonia dare pretium ei, qui instituire vel confirmare debet, quamvis injustè neget, quia necdum habes certum Jus in re, & sic per pecuniam sternis viam ad beneficium pacificè acquirendum, quod Canones prohibent, uti ostendit *Engel n. 31.*, unde universaliter loquendo,

§. 7.

§. 7. Quando Jus in beneficio necdum est ¹⁴⁴
 acquisitum, quamvis injustè impediaris, tamen
 non est licitum redimere vexam ab iis, qui
 ad beneficium juvare possunt, id est, ad quos
 spectat conferre, eligere, præsentare, instituere,
 confirmare, investire; potes tamen vexam injustâ
 redimere ab aliis, qui tantùm possent impedire &
 non juvare. Est communior cum *Suar. Lesf. de Just.*
L. 2. c. 35. n. 108. Castrop. Pirh. Leur. n. 2. & 3. Dian. P. 6.
T. 8. R. 17.; ratio est, quia si des illi, qui juvare
 potest, jam per pecuniam directè paras viam
 ad beneficium; dando autem alteri, qui tantùm
 potest nocere, directè intendis tollere injuriam,
 & tantùm remotè ac indirectè per pecuniam paras
 viam ad beneficium, quod nullo Jure prohibetur.
 Quòd si is, qui potest juvare, aliter te vexaret, quàm
 abutendo potestate, quam habet, v. g. ad eligendū,
 uti si infamaret te, aut alios Electores injustè à te
 averteret, posses & hanc vexam ab eo redimere
 pretio, quia tum non vexat te, ut est potens juvare,
 sed ut aliquis alius, qui tantùm obesse potest. Ita
Suar. & Lesf.

§. 8. Si in concursu sis dignior vel solus dignus, ¹⁴⁵
 probabile est non fore Simoniam, si redimas
 injustam vexam, etiam ab illo, qui juvare potest;
 ita *Nav. Val. & alii cum Castrop. n. 4.* Ratio est,
 quia directâ intentio tua est, ut per illam pecuniam
 tollas injuriam, & ne priveris Jure tuo, nam
 in tali concursu habes Jus quæsitum etiam con-
 tra collatorem, ut ab eò non impediaris, hinc
 licèt post datam pecuniam tibi conferatur bene-
 ficium, tūque illud antè speraveris, tamen
 hoc beneficium non erit merx tuæ pecuniæ,
 sed erit aliquid consequens ad effectum justè
 causatum per pecuniam, nempe ad voluntatem,
 quâ

quâ Collator vellet, uti tenebatur, ab injuria hac abstinere, & officio suo satisfacere; res tamen illa periculosa est, vel ideo, quia propria cupiditas facile persuadebit cuique se esse digniorem aut unice dignum, cum sæpe fit aliter; unde absolute, ut probabilius, videtur tenendum cum *Suar. n. 28.* tum committi Simoniam saltem Juris positivi, nam merito potuit & debuit Ecclesia prohibere redemptionem talis vexæ, partim ob scandalum, partim ob periculum Simonia.

146 §. 9. Si non scias certo, quod electores propendeant ad pravam electionem, Simonia est, si offeras pecuniam, ut eligant dignum, tum enim non redimis vexam ullam, sed pretio temporali directe intendis electionem tuam vel alterius, *Castrop. n. 8.*; si tamen scires eos nolle eligere dignum, & non esset alius facilius modus procurandi electionem digni, licitum esset illos dato pretio obligare ad eligendum in communi dignum, nullum determinando in particulari, uti docent communiter *AA. cum Suarez c. 22. n. 6. Barb. de off. Paroch. c. 2. n. 108. Pirh. n. 87. Less. n. 112. Rayn. n. 31.* Nec refert, quod forte sit unicus dignus, aut quod tu sis dignus & speres te eligendum, nam pretio tuo directe tantum intendis obligare ad omittendam electionem injustam & ad tollendam vexam Ecclesiae, quæ Jus habet, ut non eligatur indignus, quod autem secundum spem tuam cadat electio, per accidens est, ita *Suar. n. 39. Castrop. supra & alii;* verum etiam hæc res periculosa est, quia intentio dantis pecuniam communiter erit, non tam tollere vexam Ecclesiae, quam sibi asserere beneficium: quod si per pecuniam paciscaris, ut omisso indigno te eligant, tum aperta erit Simonia, inquit *Rayn. n. 36.* Quod autem putat *B. Pontius* semper licitum esse offerre

offerre pecuniam, ut redimatur vexa, hoc ipso quòd offerendo sis causa, ut fiat minus peccatum, *Rayn.* suprà meritò improbat, dicens non apparere, quòd majus peccatum possit esse in vexante, quàm vendere Jus sacrum.

§. 10. Si Cajus finè rationabili causa moveat 147
electorem precibus vel muneribus, ut tibi non faveat, sed alteri, non est Simonia, si des pecuniam Cajo, ut ab illa vexatione cesset, nam licèt actio illa non sit injuria contra Justitiam, est tamen nocumentum contra charitatem, adeoque potes illam redimere: Si tamen dares pecuniam, ut Cajus tibi potiùs faveret, quàm alteri, aut alicui dares, ut similiter precibus vel muneribus pro te ageret apud electorem, committeres Simoniam, quia per pecuniam proximè & directè parares viam ad beneficium, ita quoad omnes partes *Suar.* n. 25. & 26. *Leß.* n. 109. *Rayn.* n. 35. & alii. Addit *Castrop.* n. 6. & cum eo *Villal. Sanch. & Dian.* P. 5. T. 14. R. 2. adhuc non fore Simoniam, quamvis in eo casu dares pecuniam ipsimet Electori, non ut tibi specialiter faveret, sed ut deponeret à te aversum & ad alterum plùs conversum per irrationabiles preces & munera Caji, sic enim rem tantùm restituis in justo æquilibrio, in quo relinqui debuit, & non magis paras viam ad beneficium, quàm parata erat ante illam subornationem, si utrimque nihil actum esset, idèmq; docet *Hurtad.* apud *Dian.* T. 7. R. 17., addens, si elector à competitore sit corruptus, te posse ostendere, quòd etiam paratus sis pecunias dare, si ipse illas voluerit: hæc tamen omnia, uti fatetur *Castrop.* sunt plena maximis periculis.

§. II. Si quis injustè velit in te ferre censuram, 148

H

vel

vel non absolvere à censura, potes datâ pecuniâ vexas illas redimere, quia non das pecuniam pro actu spirituali, sed ad satiandam ipsius cupiditatem & vexam redimendam, sub onere non ligandi vel absolvendi, ad quod Jus habes, & alter tenetur, ita multi cum *Suar.* n. 43. *Castrop.* n. 10. *Pirh.* n. 51., & iterum dicitur n. 159.

§. 12. Si detur res spiritualis, v.g. beneficium sub pacto, ne ille cui datur, in posterum vexet aut noceat, est Simonia, quamvis vexatio vel nocuumentum foret injustum, quia spirituale datur pro temporali emolumento; & idem est, si dares beneficium tenuius alicui te injustè vexanti in pinguiore, nam amotionem vexæ, quæ est commodum temporale, omnes spirituali, *Suar.* *Leß.* *Laym.* & alii cum *Pirh.* n. 139., consentitque *Rayn.* n. 9. citans plures. Sed si rogares & sinè pacto intenderes eum placare, ne pergeret nocere, non esset simonia, quia evasio talis mali non intenderetur ut pretium, sed ut effectus consequens ex tuo actu spirituali, ita *Suar.* c. 37. n. 14. Quod si daretur spirituale cum pacto, ut in præsentia cesset à malo aut ab injusta actione, putant *Suar.* *Laym.* & *Rayn.* n. 83. relati, non fore Simoniam, sed oppositum est tenendum, quia est pactio de spirituali dando pro commodo temporali, & aliàs etiam liceret pacisci de pecunia debita in præsentia danda. Putat autem *Corr.* L. 4. c. 5. n. 60. in omnibus casibus, quibus licitum est redimere vexam, prius petendâ esse licentiam Episcopi, ut caveantur fraudes, sed de hoc nullam legem invenio, quamvis omnino sit consultum ita fieri.

An liceat transigere circa litem, pensionem dandam, solutionem expensarum litis vel pretium pro Bullis, dicitur Lib. IV. à n. 552. & 1059.